

Zomeravondwandeling 5 (dinsd. 29 juli 2008).

Na fikse regenval die ochtend klaart het geleidelijk op en die middag en avond kan de zon na

al die grauwe dagen eindelijk toeslaan. De hoge luchtvochtigheid zorgt deze avond voor een drukkende situatie en natuurlijk voor een heleboel in- en transpiratie. Natuurlijk is de inbreng van onze deelnemers in het verloop van deze avond van belang. We ontvingen al

een reactie: "Wij, zeer gemotiveerde en enthousiaste wandelaars en natuurbewonderaars, waren gezellig, maar die twee gidsen"? De andere opmerkingen zal ik u besparen.

Het stelletje uit Landgraaf levert een uniek prestatie door ruim voor ons vertrekmoment (ca. 5 min.) aanwezig te zijn. Ook vanavond weer tal van bekende gezichten maar ook nieuwelingen (gasten uit het noorden en eentje uit Hulsberg). De Sint Martinuskerk meldt zich 7 keer en voor gids Hub is dit het sein om 16 wandelaars in beweging te zetten.

We volgen de Stationsstraat links en buigen aan het eind rechtsaf richting Provinciale weg. Onderweg enkele bijzonder fraaie voortuinen en een tuin springt er duidelijk uit door zijn stekelige verrassing. Aan het eind gaat het links en pas bij Kasteel Cartiels mogen we links het asfalt verlaten. Tot grote verbazing kiest de gids voor de verboden toegangslaan naar dit historisch stukje in de regio. Het tempo zakt enorm terwijl de verbazing en bewondering fors toenemen. Links het kasteel met die kenmerkende ronde toren, rechts de kasteelboerderij en voor ons een bijzonder mooie

toegangspoort. Nou ja, poort, noem het een fors gebouw waaronder we door mogen lopen.

Na tal van bijzonder mooie in- en doorkijkjes moeten we weer doorstappen. We gaan even linksaf en nemen dan de licht stijgende landweg richting Eijserbos. Bermen blijken een enorme variatie te vertonen aan planten waaronder zelfs bijzondere (zeldzame) exemplaren. Een actieve dassenburcht in de berm zorgt weer voor vertraging en een heleboel uitleg. Even verder gaat via een brug over het tracé van de Miljoenenlijn die zijn naam dankt aan de hoge aanlegkosten door de vele bruggen en het geaccidenteerde landschap. Spoedig volgt aan linkerkzijde een hoge berm met duidelijke kalk- of krijtrestanten terwijl rechts een gevarieerde aanplant van struiken en bomen (bijv. gelderse roos, bosrank,

sleedoorn en kardinaalsmuts) ons uitzicht over de wijde omgeving en het fraaie groene dal vaak belemmert.

Fietsers, bromfietsers en een auto zijn bijzonder ongebruikelijk op deze route maar vandaag maken we kennis met deze gebruikers. We blijven licht stijgen en menig keer staan we stil bij al die bijzondere planten om het verhaal van de gids te vernemen. Zo praat hij o.a. over roodbruine wespenorchis (*Epipactis atrorubens*) die we een tiental keren herkennen. Een stukje verder groeien o.a enkele planten van wit knoopkruid (*Centaurea jacea alba*). De avondzon zet het brede dal en een stukje buitenland duidelijk waarneembaar in een warme teint of kleur. Eenieder waant zich door dit on-Nederlandse landschap en de hoge temperatuur ca. 1000 km. zuidelijker.

Na een poos mogen we rechtsaf het pad door een weiland volgen. We lopen nu door de beschermde en speciaal beheerde natuurgebieden welke onderdeel uitmaken van het waterwingebied Roodborn. Vanaf deze hoogte, bijna aan de rand van het Eijserbos, genieten we van de schitterende vergezichten. Het kalkgrasland zorgt voor de nodige muziek dankzij al die bewoners zoals hommels, bijen, sprinkhanen, vlinders. Net als vorige week wordt er weer de sabelsprinkhaan waar genomen. Het ware geluid van de zomer komt van sprinkhanen en krekels. Officieel heet het geluid striduleren maar het klinkt als knietsje, zingen, piepen, ratelen, knisperen, tikken, raspen, enz., afhankelijk van de soort. Vooral krekels produceren een melodieuze geluid. Toch even die term opgezocht en het resultaat is:

“stridulatie is het gevolg van het wrijven van lichaamsdelen tegen elkaar“. Niet alleen mijn wenkbrauwen gaan omhoog! Later meer.

Een enorme plantenrijkdom kenmerkt dit terrein en onze kenners weten menig, soms verscholen plant, weer terug te vinden. Zij lopen immers met een andere kijk of blik rond in zulke gevarieerde gebieden en vaak weten zij al wat men hier zou kunnen verwachten. Enige kennis van dit soort biotopen (leefomgevingen) is wel noodzakelijk. Blijkbaar hebben de gidsen enige kennis kunnen over dragen want zo worden ook door deelnemers plotseling diverse rozengallen ontdekt tussen al die kleurig bloeiende vegetatie.

Een pad linksaf brengt ons door het bos nog een stuk hoger. De steile klim en de hoge luchtvochtigheid zorgen voor menige zweetdruppel. Meteen ontdekten we een bijna verscholen groepje paddestoelen. Eenmaal boven is er geen enkel protest als gids Hub even ingaat op de plannen voor de aanleg van een golfbaan in de helling. Het ongellof is groot. Na dit uitpuffen kiezen we een bosweg welke ons heel geleidelijk naar het plateau (en asfalt) brengt.

We weten nog niet wat er onderweg is gebeurd maar op het plateau wordt een aantal deelnemers bijzonder actief. De ene nog onschuldige mop volgt spoedig na de andere, droge humor en

vermakelijke voorvallen zorgen voor aanvulling. Resultaat is een bijzonder jolige groep met af en toe een kilometers ver waarneembaar schaterlachen. Gelukkig volgde het wandeltempo niet die snelle woordenreeksen van onze Jean uit Hulsberg want dan waren we veel te vroeg bij ons eindpunt.

Onderweg waren er plotseling genoeg punten om en van de natuur te genieten, maar ook van al die vertellers. Zelfs die eenzame wielrenner beaamde dat die lachsalvo toch wel het resultaat moest zijn van een reuze goede mop. Na een poosje dalen we door linksaf de Dikkebuikweg te nemen. Die afdaling of afzakking bleek ook van invloed op het niveau van de moppen. We kennen geen zakkende of dalende moppen maar het werd toch iets schuiner richting Wijlré. Daarnaast was er onderweg ook nog ruimte voor dassenburchten, holle wegen, bosrank in alle stadia, waterbuffers, enz.

Bij het arriveren bij ons vertrek- of eindpunt blijkt een tiental deelnemers nog even willen evalueren. Toevallig is er een zuidelijk aandoend terras aan de overzijde beschikbaar dat met dit soort weer spoedig bevolkt raakt. Onze IVN mensen krijgen nauwelijks de kans om nog even terug te kijken want het enthousiasme tijdens het laatste deel van de route krijgt hier nog een gezellig vervolg. Het inhoud van de moppen omschrijven we maar als "nat". Troubadour Jean raakt in zijn element maar ook in tijdnood en haakt na een poos (te snel) af. Niet veel later houdt de rest het ook na 2 of 3 consumpties voor gezien en beloven komende dinsdag weer aanwezig te zijn.

Onze gidsen constateren achteraf dat dit weer een van die onverwachte avonden vol verrassingen is geweest waarbij men na die zomeravondwandeling in Wijlré huiswaarts keert met meer pijn in je lachspieren dan in de loopspieren. Een late douche kan die avond verfrissend werken.

Stridulatie is het wrijven van lichaamsdelen tegen elkaar, zodat een geluid ontstaat. Veel insecten striduleren. Mannelijke insecten zoals krekels, de zangcicaden en de sprinkhaan striduleren om vrouwtjes aan te trekken en sexegenoten af te schrikken; sommige insecten als het leliehaantje en de muskusboktor en de schorpioen proberen met het geluid hun predatoren of jagers en belagers af te schrikken.

Stridulatie kan bij verschillende groepen insecten worden opgewekt door het wrijven van verschillende lichaamsdelen langs elkaar: vleugel tegen vleugel, vleugel tegen achterlijf, poot tegen vleugel, etc. Op lichaamsdelen die voor stridulatie worden gebruikt vindt men een rijtje of randje met stevige haren, tanden of richels (aldus Wikipedia) en juist deze zijn verantwoordelijk voor die intense geluidstrillingen.